

SZILÁGYOSOMLYÓ

TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI HETILAP.

MEGJELNIK MINDEN OSZTÓRTÓKÖN

Kiállítás ára:

Egész évre 16 K, fél évre 8 K, negyedévre 4 K.
Egyes szám ára 40 fillér.

Felolvas szerkesztő és kiadótulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR.

Társzerkesztő:

B. JÓZSA GYULA.

Hivatalos hirdetések díja fél hasábig 30 korona.

Nyilvántartás szerint 1 korona.

Magánhirdetések meggyőzés szerint.

Óhajítás.

Óhajítja az egész világ emberisége. A békét sóvárogva várja minden szív. E sóvárgás azonban csak az elérhetetlenség fájdalmát érezteti, a teljesedés örömét ki tudja mikor élvezhetjük. A háború borzalmaival megundorodott, a háború nyomorúságai által agyonnyargatott ember gyötörödvé megnyugvást keres, de csak a bizonytalanság kínos izgalmaiban van része.

A kommunista uralom hősei pedig ez alatt szóvitákban kedélyeskednek. Pogány, Szamuelli harcot akarnak a végkimerülésig. Kunfi békét akar, de ragaszkodik a kommunista uralomhoz. Mindegyiknek jogtalan az álláspontja.

Az a Pogány és Szamuelli, aki azért akar harcolni, hogy mentül nagyobb területet biztosítsa a kommunista uralomnak és ezért nem átalja a drága magyar vörrel áztatni a szebb célra érdemes Magyarország földjét, ép annyira hazafiatalan, mint az a Kunfi, aki bármely csekély területtel is megelégedni kész, ha azon a szovjeturalom épségben marad. Magyarország hőhérai ők, kik minden emberi érzésből kivetkőzött száguldanak végpusztulásba vezető utjukon, magukkal ragadva azt a kevés számú, de annál erőszakosabb tébolyodottat, akik az ugynevezett vörös hadsereget képezik.

Uralmuk azonban már nem tarthat soká. A vakítás varázslatos módja kezd kudarcot vallani. A kommunista terrortól lebilincselte akaraterő kezd magát felszabadítani. A sokszor kigunyolt, az erőszakosan elnyomott „ébredő magyarok” mind nagyobb számban csoportosulnak a hatalom bitorló ellen. Mindig erősebb és erősebb megnyilatkozása kezd lenni erejüknek és jaj lesz azoknak, jaj kell, hogy legyen azoknak, akik ezeket az ébredő magyarokat annak idején honmentő munkájukban megakadályozták.

Az „ébredő magyarok” annak idején a mai uralom vezetői részéről ellenforradalmároknak lettek minősítve. Ma az ellenforradalmárokat mi nevezzük „ébredő magyaroknak.” Ezek az ébredő magyarok megindultak. Erejük folyton növekedőben van. Számukat folyton szaporítja az eddig félrevezetett és a mindig nagyobb csoportokban csatlakozó, felvilágosodott munkások tömege. Az igazságot felszínre juttató, a megtorló, a rendet helyreállító munka megkezdődött. A kommunista uralom kártyavárának összeomlása küszöbön van. És ha végre valahára a porba hullott ez a hitvány munka és szabadon fölélegzhet minden magyar, akkor kezdődjék el az a tisztító munka, amelyet az elfajult állapotok megkövetelnek. A felébredt

magyarok legyenek állandóan éberek, ne hunyják le szemüket egy pillanatra sem, nehogy a hamu alatt lappangó parázs itt-ott ismét lángra kapjon. A tüzet szító veszedelmesek ádáz aknamunkáját tegyék majd a jövőben lehetetlenné. Szilárdítsák meg az ország erkölcsi alapját és üldöz-zék kérlelhetetlen szigorral azokat, akik annak meglazítására törekcszenek. A politikában, művészetben, irodalomban, iparban, kereskedelemben és mezőgazdaságban csak az erős erkölcsi alapon állóknak szabadon érvényesülni. Ki kell pusztítani, ki kell ölni a múlt megromló szennyes irányát, mely Magyarországot meggyöngyölésére vezetett és a kommunista uralmat szülte.

„Saját kárán tanul a magyar”, azt mondja egy régi közmondás. Hát tanuljon most, de tanuljon meg igazán.

Újabb eskütételi határidő.

Dr. Meszesán Coriolán, a szilágyosomlyói járásbíró, a nagyszebeni román kormányzótanács rendeletéből írásban értesíti a bíróság tagjait, kezelőszemélyzetét, — a közjegyzőt és a szilágyosomlyói összes ügyvédek és a román kormányzótanács rendelkezéséről, amely szerint Bihar, Szatmár, Máramaros és Szilágy vármegyék területe — úgy közigazgatásilag, mint törvénykezés tekintetében — a magyar országtesttől elszakítottak és Romániához csatoltattak. Ennek következtében a szilahi és szatmári törvényszéktől eddig a debreceni ítélőtáblához felterjesztendő peres ügyek onnantól a nagyváradi ítélőtáblához lesznek felterjesztendők. A budapesti Curiahoz felterjesztés alatt álló peres ügyek pedig, újabb intézkedésig, a nevezett törvényszéknél elintéztetlenül visszatartandók lesznek. Köszövével a nagyszebeni kormányzótanácsnak azon rendelkezését is, amely szerint mindazon polgári peres kérdésekben, amelyek a novemberi forradalom napjaiban okozott polgári kártérítések vonatkoznak, a bírói eljárás — abban az állapotban, amelyben a rendelet az ügyállást találta — azonnal megszüntetendő.

Egyben felhívja a bíróság tagjait és kezelő személyzetét arra, hogy a hűségük letételére július 19-én, — a közjegyzőt és az ügyvédek pedig, hogy az eskü letételére július 26-án, a bíróság 17-ik számú termében annál bizonyosabban jelenjenek meg, mivel a meg nem jelenés az eskütétel megtagadásával egyenlőnek fog tekintetni és az eskü le nem tétele, vagy az eskütételnek bármely föltételhez kötése, ipso facto, azonnal, minden további értesítés nélkül, a viselt bírói, vagy tisztviselői állás megszüntetését és nyugdíjigények elvesztését, az ügyvédekre nézve pedig az ügyvédi ténykedéstől megfosztottságot fogná maga után venni.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Olvasóinkat ismételtten kérjük, hogy előfizetéseiket megújítani, hátralékokat kiegyenlíteni sziveskedjenek. A mostani papirhiány és drágaság miatt lapunkat csak azoknak küldhetjük, akik tartozásaikat kiegyenlítették.

— A lebélyegzendő bankjegyek lebélyegzésének határidejét — minthogy az eddigi fölhalmozódott anyag érési volta a lebélyegzés folyamatát lassítja — folyó hó 10-ről folyó hó 18-ra tolták ki az illetékesek. Folyó hó 18-ig tehát még szabad forgalomban maradnak a lebélyegzetlen bankjegyek és azokat fizetési eszközül bátran el lehet fogadni.

— Személyi változás járásbíróágunk telekkönyvi hivatalában. A nagyszebeni kormányzótanács a szilágyosomlyói járásbíróághoz telekkönyvvezetővé Krizsán Péter járásbíróági irnokot nevezte ki. A járásbíróág vezetőjének, dr. Meszesán Coriolánnak írásbeli fölhívására a hosszabb szabadságon levő Schlecht Lajos telekkönyvvezető szombaton adta át a telekkönyvvezetői hivatalt a összes telekkönyvi iratokat a hivatalát már tényleg elfoglalt új telekkönyvvezetőnek.

— Hová tartozunk? A versaillesi béketanácskozó testületnél szombaton került tanácskozás alá Magyarország és Románia határai megállapításának kérdése. Remélhető, hogy oly hosszú idő után végre megtudhatjuk, hogy mit akarnak velünk?

— Záróra meghosszabbítás. A múlt héten szigorú katonai parancs a zárórát este 9 órában állapította volt meg. Ennek dacára az enyhe esti órákban a fiatal nemzedékből többen megfellekedtek a záróra túllépés szigorú következményeiről. Így történt aztán, hogy járőrök a késői sétálókat bekísérték s az éjjelt a rendőrségen kellett töltetniük. A 9 órai zárórát, mint értesülünk, pár nap óta este 11-ig meghosszabbították és így esteli 11 óráig szabad az utcákon kánn járni.

— Gáspár Jenő azintársulata mint jelezük volt, már e hó elsején készült városunkban egy néhány hetes időnyt nyitni. Vonatközé kérelmét a városi tanács kedvezően látta el; ám ahhoz a katonai hatóság nem adta meg a szükséges hozzájárulást. Nevezett szinigazgató azonban nem hagyott föl a reménnyel, hogy megfelelő engedékenységre fogja bírni a katonai parancsnokságot s így az általa július hó 10-re kérelmezett időnyitást már e hó 13-án megkezdheti.

— A városházépítés befejezésének ügye csak nem kerül le a napirendről. Deleu János polgármester sürgetően felszólította a vállalkozó Bottyán szatmári építész, hogy vagy azonnal fejezzen hozzá a munka befejezéséhez, vagy mondjon le a szerződéséről, hogy az egy más készségesebb vállalkozóra legyen átruházható.

— A Krasznaszabályozásnak előző években készült tervrajzait és költségvetéseit, miután azoknak holléte a debreceni államépítészeti hivatalhoz terjesztett fel, — a városi tanács megbízásából Faragó József városi tanácsos a napokban fogja elhozni Debrecenből, hogy azok a munka megkezdésének kiindulási pontjainak szolgáljanak.

— **Hírdetmény.** Szilágyvármegyei alispán urnak 1770—1919. es. a. keltintéskedése alapján a sebesült román katonáknak fohérneműkkel és ágyneműkkel való ellátása céljából a városi lakosságot felkértem, hogy a jelszót célra mindenki tehetősége szerint adakozzon néklüként fohérneműiből és ágyneműiből. A város lakosságának önkéntes adományát a város hatósága kiküldendő hivatalos kétségei útján hátról-hátra járva vesszi át és gyűjti össze és az adakozókat felkérjük, hogy közlegelnek által magukkal vitt gyűjtőívben neveiket és adományukat sajátkezűleg jegyezsek be. Minden egyéb felvilágosítást a gyűjtési akció lebonyolítására kiküldendő hivatalos kétségeink előszóval fogunk a lakosságnak megadni. Végül megjegyeztük, hogy pénzübeli adományokat nem fogadunk el, mert a gyűjtés célja a fohérneműeknek természetbeni gyűjtése és beszerzése. Szilágyasomlyó, 1919. július 3. Delea János, polgármester.

— A marosvásárhelyi itélőtábla áthelyezése. A kolozsvári „Ellenzék” írja, hogy szó van róla, hogy a marosvásárhelyi itélőtáblát áthelyessék Brassóba. Az illetékes körök megtették a szükséges intézkedéseket, hogy az áthelyezés minél előbb megtörténjék.

— **Házkutatások.** Katonai házkutatások kellemtelenségeit élte át városunk lakossága. A házkutatások elég kiméletesen, bár a rendelkezések megfellelő szigorral fogantatottak. Célja az esetleg rejtgetett katonai szerelvények, fegyverek, lőszerak s effélék beszedése volt. A kutatások nem igen vezettek tényleges eredményre, de nem is vezethettek, mert ezeket a dolgokat már előbb a köztársasági kormány, asután a székely katonák, majd a kommunisták, később a megszálló román csapatok ugyan szigorú kutatások után beszedték és senkinek sem volt kedve magát a hadi tárgyak elrejtésével nagyobb kellemtelenségeknek és büntetéseknek kitenni.

— **Ujból lendül a só ára is.** Szakkörök-ből vett biztos értesülésünk szerint folyó hó 10-től kezdve úgy az alakos, mint a finomra őrölt só nagyban való ára ismét emelkedett, még pedig métermázsánkat az előbbeni 116 korona 30 fillérre, az utóbbi 135 korona 30 fillérre. Természetesen a kicsinyben való árusítás árai is — pár nap múltán — ezen emelkedett árakon fognak igazodni.

— **Vigyázz, ha jön — a trafik!** Ez a vasutaktól kölcsönzött jelszó végre valahára ismét aktuálisá válik dohánykedvelő polgártársaink széles rétegében. Busgó nagytrafikosunk több módos dohányhozatali kísérlete után f. hó 6-án egy újabb s az előbbieknél több sikerrel kecsegtető kísérletet tett, a midőn ugyanis megfellelő és hatályosnak ígérkező hatósági „írásokkal” is fölfegyverkezve, Debrecenbe utazott a várva várt „jéknak” mentől bővebb és mentől bizonyosabb kiskikarása végett.

— **A román sebesült katonák részére** a múlt hét folyamán városi hatósági községek hátról-hátra járva önkéntes adományokat gyűjtöttek városunkban. Dacára annak, hogy az öt éves világháború közönségünket újabb vászon-neműk beszerzésétől elzárta és dacára annak, hogy hasonló esőkra (magyar katonák javára) sikeres gyűjtések a készleteket meglehetősen megapaszították, — az önkéntes adakozás meglepően szép eredményre vezetett.

— **Maximálják a termelők és kereskedők hasznát.** Az labanda közli: A nagyszombati gazdasági és kereskedelmi tanács a következő rendeletben állapodott meg: Bármilyen termény gyártói vagy termelői a termelési költségeken felül csak 10—20 százalékos hasznat, a nagykereskedők 5—15 százalékos hasznat számíthatnak az áru értékéhez. Minden ár kifüggesztendő az árusító helyeken. A rendelet ellen vétéseket százszor korona bírsággal és hat hónapi fogsággal fogják büntetni.

— **Javul a magyar korona értéke.** Az árjavulás, mint értesülésünk, egyfelől az arany árnak eséklénésében, másrészt a devizaviszonylatban nyer kifejezést. Az eddigi 160—170 koronával keresett arany most 60 koronára szállott alá. Még aránylag jobban tartja magát az ezüst, melynek grammját 125—130-al fizetik. Délmagyarországi ágensek állítólag az en-

gel piac számára erősen keresik s az utóbb jegyzett árfolyamon jóval felül fizetik a magyar hadikötvényeket.

— **A gabonáinak maximálása.** Több napilap hírt adott a nagyszombati kormányzótanácsnak az ideai termés rekiválásáról és a buza, árpa, roza árát illetőleg hozott határozatáról. A lapok által közölt hírek aszaban nem voltak minden tekintetben autentikusak. A kormányzótanács ugyanis a termények árát jóval alacsonyabb árban állapította meg, mint arról akkor hírt adtak a lapok. — Csejula közlélmézési kormánybiztos információi alapján a buza ára métermázsánként nem 220 korona, hanem 120 korona, az árpa és roza métermázsája nem 150 korona, hanem 100 korona lesz. Rekiválási csak a 200 holdon felüli birtokok terményfeleslegét fogják, míg a 200 holdon aluli birtokok terménye a szabad kereskedelem tárgya. A rekiválási rendelet a napokban fog megjelenni.

— **A szénhiány okáról** következtetést mondja egy a nagyszombati kormányzótanácsnál szénellátás ügyében járt nagyváradi nagykereskedő: Legnagyobb oka ennek a vagonhiány. Ha ki is van utálva a szén, a vasut nem képes szállítani, mert nincs kocsija. Továbbá a szilvölgyi bányák napi széntermelése körülbelül hétszáz vagon és ebből kell ellátai Romániát és az egész megszállt területet is. Természetesen, hogy ily körülmények között alig jut egy-egy városnak szén. Harmadik főoka az általános szénhiánynak, a robbantóanyagok beszerzésének nehézsége. Az elmúlt héten úgy állott a helyzet, hogy ha véletlenül nem kapnak a szilvölgyi bányák egy vagon dinamitot kölcsönképpen, akkor megáll az egész széntermelés. Robbanó anyag hiánya és vele együtt a szénhiány továbbra is fenyeget.

Felhívás a lapkiadókhöz!

A megszállt területek napi és heti lapjai az égető papirhiány miatt válságba kerültek. Miatán az egyetlen papirgyár az óriási papir-szükségletet kielégíteni nem képes, haladéktalanul szükségessé vált, hogy Erdélynek és a megszállt területnek sajtóorganumai papir-, festék- és egyéb nyomdaanyag együttes beszerzésére egységes akciót szervezenek. Miatán a helyzet tarthatatlanná vált, az „Ellenzék” kiadóhivatala ezennel megindítja ezt az akciót. Felkérjük Erdélynek és a megszállt területnek valamennyi napi- és hetilapját, folyóiratát, küldjenek be postafordultával az „Ellenzék” kiadóhivatalába egy írásbeli kimutatást a következő adatokról: 1. Hány példányban jelenik meg a lap. 2. Hányszor hetenkint. 3. Milyen terjedelemben. 4. Mennyi a papirkészlete. 5. Mennyi a festék-készlete. 6. Mennyi papirt kíván egyszerre beszerezni. 7. Milyen méretű papirra van szükségük. 8. Milyen és hány gépen nyomják a lapot. Egyben felhívjuk az összes nyomdatulajdonosokat, hogy nyomdájuk nagyságáról, felszereléséről és papirkészletéről ugyancsak hozsának haladéktalanul részletes kimutatást küldjenek. Hogy az akció minél gyorsabb és minél eredményesebb sikerrel járjon, kérjük a megszállt területek összes lapjait, sziveskedjenek jelen közleményünket kétszer egymásután következő számukban közzéadni.

Eladó két ház,

egyik két szoba, konyhával, melléképülettel, jó ivóvizű kúttal, közvetlen a ház felett 500 tőke termő szőlővel.

A másik három nagy szoba, konyha, melléképületekkel és nagy kerttel.

Értekezni lehet Nagy Mihály kalapos mesternél Szilágsomlyón.

Szent László (Püspök) gyógyfürdő Nagyvárad mellett.

42 °C természetes forrású összes hévíz fürdői a gyógyulást kereső közönség részére május 1-től rendelkezésre állanak. — Étkezésről lehetőség szerint gondoskodva van.

6—6

Tisztelettel:

a Fürdőigazgatóság.

A szilágsomlyói járásbíróság.

1750—1919. es.

Idéző hirdetmény.

A szilágsomlyói járásbíróság közhírré teszi, hogy dr. Rosenberg Hermann felperesnek dr. Pósz Henrik alperes ellen 450 kor. s jár. iránt indított perében a per felvételére és érdemleges tárgyalására határnapot tűzött és felhívta a feleket, hogy 1919. évi augusztus hó 12-ik napján d. e. 8 órakor hivatalos helyiségében I. emelet 17. ajtószám alatt jelenjenek meg, egyéskor mind pedig dr. Pósz Henrik alperes részére — aki ismeretlen helyen tartózkodik — ügygondnokul dr. Rosenberg Zoltán szilágsomlyói ügyvédet nevezte ki.

A bíróság felhívja az alperest, hogy a fent megjelölt határnapon és órában meghatalmazott ügyvéd által jelenjen meg, mert ellenkező esetben az ügygondnok fog helyette eljárni.

Szilágsomlyó, 1919. június 26.

Muzsay s. k. jb.

A kiadmány hitelül:

Sugatagi Ödön, kezelő.

78—1919. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alólírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a, illetőleg 1908. évi XLI. t.-c. 79. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szilágsomlyói kir. járásbírósnak 1918. évi Pk. 2330. számú végzése következtében a Közgazdasági bank javára 1919. évi január hó 12-én fogantatott biztositási és kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 6950 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: részvények nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szilágsomlyói kir. járásbíróság 1918. évi Pk. 2330/3. számú végzése folytán 1200 korona — fillér tőkekövetelés, ennek 1914. évi április hó 12. napjától 6% kamattal, 1/3% váltódíj és eddig összesen 321 K 40 fillérben bírólílag már megállapított költségek erejéig, a fizetett összeg betudásával az árverés a Közgazdasági bank helyiségében Szilágsomlyón leendő megtartására 1919. évi július hó 21-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1884. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is elfognak eladatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára elrendeltetik. Tekintettel ezen körülményre, hogy a jelenlegi postaközlékedéssel az idegen foglaltatók értesítése lehetetlenné vált, ezek képviselőit az árverésen dr. Weisz Samu szilágsomlyói ügyvéd ügygondnokul ezennel ki nevesztetik.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számított.

Kelt Szilágsomlyón, 1919. évi július hó 4-ik napján.

Roska Vertán,
kir. bír. végrehajtó.